

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm II. Cùm inter.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

TITVLVS IX.

DE RENVNTIATIONE.

Dostquam dictum est de modis acquirendi praelaturam ecclesiasticam, postulatione, electione, translatione, atque de pallio, per quod traditio potestatis ecclesiasticae completur; subiungitur de renuntiatione, qui est praecipuus modus praelaturas, aliaque ecclesiastica beneficia amittendi. Renuntiatione interdum accipitur late, pro cuiuscunque iuris sui refutatione, quo sensu dicunt DD. in c. quia periculosum, 8. causa. 7. q. 1. quod liberum cuique sit iuri suo renuntiare; dummodò id fiat sine praediuicio alterius, etiam Ecclesiae, seu Communitatis: ob quam causam Clerici privilegio canonis, aut fori renuntiare haud possunt. Interdum verò accipitur strictè, vt in hoc tit. pro resignatione iuris sibi competentis circa beneficium ecclesiasticum, & definitur solet. spontanea proprii beneficii dimissio, facta coram legitimo Superiore, id acceptante.

CAPITVLVM I.

Literas.

Archiepiscopus Londonensis aliquoties à Sede Apostolica perierat, vt Archiepiscopatu renuntiare ipsi liceret, praetendens senectutem, & corporis debilitatem, ob quam ad onera ecclesiae sustinenda insufficientis esset. Ad id respondit Alexander, Consultius se arbitrari, vt eo tempore persecutionum Ecclesia Anglicana auctoritate eiusdem Archiepiscopi gubernetur, quam vt nouo incognito nauarcho committatur: praesertim cum corporis viribus deficientibus, ardore fidei & deuotionis tanto magis augeatur. Quare hortatur Archiepiscopum, vt Apostolicae Sedi molestiam exhibere desinat, liberationem petendo; cum non

deceat in ipsis periculis belli exuere militiam cingulum, priusquam victoria ab hostibus obtenta, & optata pax restituta sit.

NOTANDVM I. Praelati renuntiatione admittenda non est, dum ecclesiae utilis existit. *Qua de re infra in c. nisi, 10. hoc tit.*

NOTANDVM II. Miles durante bello non facillè dimitti debet: cum id in Reipubl. seu exercitus damnum cedat. *Qua de re Gl. margin, hoc cap.*

CAPITVLVM II.

Cum inter.

PARAPHRASIS.

Inter Petrum Gaufridi, & quosdam alios Caponicos diu fuerat agitata controversia super beneficio ecclesiastico, & pertinentibus iuribus, videl. stallo in choro, loco in Capitulo. Denique Petrus cessit iure, si quod ei competere, iuramento se obstringens, quòd beneficium istud petere amplius nolle. Postea verò Romanus Pontifex idem beneficium Petro conferri mandauit, si maior Capitularium pars consensum dederit: Queritur, vtrum iuramentum ob stare debeat, quò minus Petrus beneficium consequi possit. Respondet Pontifex: Si maior pars Capitularium consensum praebuit, Petrum, non obstante iuramento suo, in possessione beneficii, in quo Pontificia auctoritate inuestitus est, defendendum esse.

SUMMARIVM.

1. *Qui iuramento renunciauit beneficio, licite potest illud nihilominus petere & obtinere; si denno eligatur, vel instituat.*

2. *Et hoc quidem procedit etiam in casu quo per iuramentum renunciaffet omni iuri quaesito, & acquirendo, & Superior imperaret, vt oblata praelatura vel beneficium acceptaretur.*

Aut in fauorem Canonicoꝝ, qui eum de nouo eligerent, editum esset iuramentum.

3. *Obligabit autem hoc iuramentum, si editum esset in honorem Dei.*

NOTANDUM Vn. Qui beneficio, quamuis iuratus, renunciauit, potest nihilominus illud petere, & obtinere, si post iuramentum denuo ad id eligatur, vel instituat. Et generalius loquendo: Renuntiatio, ipsūque iuramentum renuntiandi iuri suo interpretandum est secundum rei statum, & causam tunc subsistentem; non item si causa superueniat, arg. veniens, 16. & c. quemadmodum, 25. de iureiur. Quia simili ratione, si pacem cum inimico iuratus iniueris, non obligaris iuramento, postquam noua illum offendendi causa superuenit; v. g. si ille iterum iniuriam intulit, vt Abb. hic docet n. 10. Ratio est: Quia iuramentum, cum strictæ interpretationis esse oporteat, iuxta l. quidquid, ff. de verbor. obligat. extendi non debet ad futura, quæ plerumque incognita sunt, ideòque non comprehensa censentur sub iurantis intentione, Quia de re vide, quæ fusiùs dixi lib. 4. Th. mor. tr. 3. c. 9. n. 1. & n. 5. in 4. condit. Vel dicere potes, renunciationem, cum sit iuris refutatio, quæ non facillè præsumitur, strictæ interpretationis esse, ideòque non extendendam ad renuntiationem iuris ex causa postea superueniente orituri, vt docet Ioseph. Mascardus vol. 3. de probat. concl. 126. n. 13.

2. Sed restat quaestio, si animus fuit per iuramentū renuntiandi omni iuri seu quaesito, seu ex noua causa acquirendo, vtrum nihilominus acceptari possit beneficiū ob nouam electionem, vel institutionem. Resp. In primis omne eiusmodi iuramentum interpretandum est, saluo iure Superioris, qui ex iusta causa, tendente ad ecclesiæ vtilitatem, imperare potest, vt oblata Prælatura, aut be-

neficium acceptetur, argum. c. venientes, 19. de iureiur. Deinde, considerandum est, in cuius præcipuè fauorem, aut vtilitatem iuramentum editum sit: An in Canonicoꝝ, quibuscum controuersia intercessit; tum ijs de nouo eligentibus renuntians consensum dare potest, vt rectè hic docet Innoc. Quia iuramentum in alicuius fauorem, aut vtilitatem editum, intelligi debet, nisi ille expressè, vel tacitè obligationem remiserit, vt dixi lib. 4. Th. mor. tr. 3. c. 9. n. 4. in 3. condit. An verò iuramentum editum fuerit in honorem Dei, quia beneficiatus seculo renuntiare, & Religionem ingredi cogitauit; tum sanè obligatur iuramento, propter statum Religioſæ paupertatis meliorem.

CAPITVLVM III.

Ex transmissa.

PARAPHRASIS.

Rubeus secularis, Canonicus Ecclesiæ S. Nicolai, cum infirmitate premeretur, petijt in Monasterio Saluatoris habitum monasticum, eum cum induisset, ex morbo conualuit. Quamobrem rogauit, ex Ecclesiâ S. Nicolai ea sibi restitui, quæ obtulerat, ijsque obtentis, reuersus est ad Monasterium, votum seu desiderium suum monastici Instituti impleturus. Sed mox mutato animo, antequam professionem ederet, volebat restitui in ecclesiam S. Nicolai, cuius Canonicus fuerat. Ad id respondet Alexander III. Quoniam Ecclesiâ S. Nicolai à Rubeo soluta est, propter tacitam eius renuntiationem, quam fecit petendo, & recipiendo ea, quæ ecclesiæ donarat: ideo Abbatem S. Nicolai & socios eius compelli non posse ad recipiendum Rubeum: quamuis rogari possint, vt eum de nouo in fratrem & canonicum ex gratia recipere dignentur.

SUMMARIUM.

1. *Qui renunciat beneficio, illud repetere*